

DanBib årsberetning for 2012

DanBib årsberetning for 2012	1
OLS – Open Library Strategy	1
Migration af bibliotek.dk – forarbejde til DanBib migration	1
Open Ressource Sharing - bestilområdet	2
OpenSearch	2
Open Universal Search	2
Open Source	2
Standardisering og åbne grænsesnit	2
Den nuværende platform for DanBib, netpunkt og Z-punkt	3
Grænseflade	3
Dataindhold	3
Retrokonvertering af anmeldelser	4
WorldCat	4
Netpunkt Local	4
Bibliografisk udvikling	4

OLS – Open Library Strategy

Den teknologiske udvikling af DanBib-systemet har fortsat udgangspunkt i OLS – Open Library Strategy. OLS betyder først og fremmest

- implementering af en serviceorienteret arkitektur (SOA)
- anvendelse og udvikling af åbne standarder overalt
- tilslutning til Open Source Communities.

På udvalgte områder som fx søgemotor, biblioteksvejviser og lånesamarbejde har der altid været udviklings- og driftsrelationer og dermed samfinansiering mellem DanBib og bibliotek.dk. I kraft af OLS udvikles nu en række services og funktioner som vil føre til endnu flere og tættere relationer mellem DanBib og bibliotek.dk.

Med den serviceorienterede arkitektur får bibliotekerne og andre interesserede også mulighed for at implementere OLS-services og -funktioner i egne løsninger. Også Open Source strategien vil give bibliotekerne nye muligheder.

Migration af bibliotek.dk – forarbejde til DanBib migration

I 2012 er migration af bibliotek.dk fortsat og første version af en brønd-baseret bibliotek.dk er publiceret. En pæn del af arbejdet med denne migration er i lige så høj grad forarbejde til den senere migration af DanBib.

De største opgaver i DanBib-perspektiv i 2012 har været etablering af version 3.0 af DBC's brønd med ny datamodel og de indekser som bibliotek.dk (og senere DanBib) har brug for samt flytning af en lang række operationer fra grænseflade til services (bestilservices, OpenAgency).

Open Ressource Sharing - bestilområdet

OpenResource Sharing er de services og komponenter der indgår i DBC's bestilsystem. I 2012 har hovedindsatsen ligget i at gøre systemet i stand til "dobbeltdrift": håndtering i et system af bestillinger både fra de gamle systemer/grænseflader (bibliotek.dk-classic, DanBib via Netpunkt/zpunkt) samt fra brønden (brønd-bibliotek.dk). Derudover har DBC lavet bestil-infrastrukturen til Statsbibliotekets "Videnskabelige Artikler"-kopileveringsprojekt (e-kopi3), ved hjælp af udbygning af OpenAgency, OpenBorrowerCheck og OpenOrder-webservicene, som et godt eksempel på det serviceorienterede bestilsystem.

I forbindelse med brønd-projektet har DBC arbejdet på at gøre OpenOrder-webservicen så "brugervenlig" som muligt over for 3. parts-brugere, således at systemet stiller ganske få krav til den request der afleveres til servicen, uden at det går ud over kvaliteten af den bestilling der bliver resultatet af processen. Dette arbejde vil fortsætte i 2013 i takt med at flere og nye eksterne serviceaftagere melder sig på banen.

OpenSearch

Open Search er et centralt projekt i OLS. Projektet omfatter alt lige fra søgemotor til dataindhold/databrønd. Projektet stiller bl.a. krav til et bedre og bredere dataindhold i DanBib.

Open Search har i 2012 hovedsageligt beskæftiget sig med migreringen af bibliotek.dk til brønden. Indsatsen har været fokuseret på følgende:

- Fortsat implementering af den nye datamodel.
- Forbedringer i brøndsystemet på områder såsom håndtering af relationer og indeksering i forhold til det nuværende brøndsystem.
- Udlevering af vis-formater igennem OpenSearch.
- Migreringen af selve datagrundlaget for bibliotek.dk-basen til brønden.

Open Universal Search

Der er udviklet en platform, der understøtter parallel søgning i eksterne systemer. Dette er en migrering af den eksisterende udelukkende Z39.50 baserede søgeplatform, der i dag er en del af Netpunkt.dk. Den nye platform understøtter fortsat parallel søgning i Z39.50 og/eller SRU/SRW baserede systemer, men derudover understøtter den søgning i udvalgte meget væsentlige internationale systemer, fx Primo Central, DADS, EBSCO og andre digitale ressourcer som eksempelvis Spotify, samt websites mere generelt.

Open Source

OLS software publiceres som Open Source. De primære publiceringssteder er oss.dbc.dk, TING.dk og på specifikke områder de Communities, som Danbib software er en del af.

Standardisering og åbne grænsesnit

Udvikling og implementering af standarder er en fast DanBib udviklingsaktivitet.

Bibliotekernes infrastruktur er baseret på standarder. DBC deltager derfor aktivt i udvikling og implementering af standarder i dansk, nordisk og internationalt regi, se nedenfor.

Koordinering sker i et internt forum, DBCstandard, i tæt samarbejde med DBC's tekniske arkitekturforum.

DBC varetager næstformandsposten i Bibliografisk råd, som bl.a. afgiver indstilling til Kulturstyrelsen i principielle sager vedrørende bibliotekernes kataloger og nationalbibliografiske forhold.

DBC deltager i Kulturstyrelsens DanZIG-udvalg, som udarbejder guidelines for teknisk samspil mellem biblioteks- og informationssystemer, byggende på standarder.

I Dansk Standards udvalg for Information og dokumentation (S24) varetager DBC formandsposten i undervalget for Teknisk interoperabilitet og deltager i underudvalget for Identifikation og beskrivelse.

Via S24 deltager DBC i det internationale standardiseringsarbejde i ISO TC 46, Information and Documentation. DBC deltager endvidere i de aktiviteter knyttet til fornyelse af katalogiseringsreglerne.

På nordisk plan deltager DBC i SVUC (Scandinavian Virtual Union Catalog), et samarbejde mellem nordiske fælleskataloger, byggende på standarder.

Den nuværende platform for DanBib, netpunkt og Z-punkt

Grænseflade

Selvom hovedindsatsen er på migration, er der kommet et par mindre nyheder i DanBib:

- man kan gemme søgninger fra gang til gang

<http://profblog.bibliotek.dk/archive/2012/05/09/gem-dine-soegninger-i-netpunkt.dk>

- der er kommet link til norsk og svensk biblioteksvejviser

<http://profblog.bibliotek.dk/archive/2012/05/09/link-til-norsk-og-svensk-biblioteksvejviser-i-netpunkt.dk>

- det er muligt at aflevere poster på classesæt til læsekredse

<http://profblog.bibliotek.dk/archive/2012/04/16/klassemaset-til-laesekredse-i-danbib>

- man kan søge på og få vist niveaukoder (og ældre poster har maskinelt fået tildelt

sådanne <http://profblog.bibliotek.dk/archive/2012/03/22/brug-niveaukoder-fx-som-afgraensning>

- der er kommet link til bagsidetekster (i det omfang det haves) som supplement til linket til forsiden.

Dataindhold

Relevante dele af den gamle Gør-det-selv-indeks er overført til poster i DanBib

<http://profblog.bibliotek.dk/archive/2012/02/28/goer-det-selv-indeks-i-danbib-og-bibliotek.dk>

Ligeledes er relevante dele af den gamle Hobbyindeks overført til poster i DanBib

<http://profblog.bibliotek.dk/archive/2012/07/16/hobbyindeks-i-danbib-og-bibliotek.dk>

Ved hjælp af en bevilling fra Kulturstyrelsen er gennemgangen af Bibliotekernes Netguide gennemført og poster oprettet på de ressourcer, der falder ind under de nye nationalbibliografiske selektive optagelseskriterier for hjemmesider mv. 3400 BNG-registreringer er gennemgået og ca. 1000 poster er oprettet på nationalbibliografisk niveau med tilføjede emnedata.

Retrokonvertering af anmeldelser

Følgende er i 2012 blevet konverteret og findes nu i DanBib og bibliotek.dk:

Avis kronik index 1945-1978 (anmeldelser)

Avis kronik index 1940-1944 (artikler og anmeldelser)

Dansk tidsskrift index 1943-1944

WorldCat

Det generelle samarbejde med OCLC om WorldCat håndteres inden for rammerne af DanBib. Det danske samarbejde varetages overordnet af en koordineringsgruppe der er sammensat af repræsentanter fra DBC, Kulturstyrelsen, Statsbiblioteket og det Kongelige Bibliotek.

Danske biblioteker har via Netpunkt adgang til at søge og genbruge bibliografiske data fra WorldCat. DBC forestår upload af bibliotek.dk til WorldCat samt upload af lokaliseringer for de forskningsbiblioteker der ønsker at være synlige i WorldCat. Desuden sender DBC udtræk fra VIP til OCLC med henblik på synliggørelse af bibliotekerne i WorldCat Registry.

DBC og OCLC har i 2012 igangsat et fælles synkroniseringsprojekt mellem DanBib og WorldCat. Den færdige løsning indebærer en løbende opdatering mellem de 2 baser og afløser dermed den nuværende batch upload proces.

Netpunkt Local

I 2012 blev adgangen til Integra-bibliotekernes lokale søgesystem integreret i Netpunkt. Når et Integra bibliotek logger på Netpunkt.dk kan de nu vælge, udover DanBib mv., at søge og se egne poster præsenteret med eksemplardata samt efterfølgende muligheder for at fortage reservering af egne titler.

Bibliografisk udvikling

Efter aftale med Kulturstyrelsen er korrekturlæsning på rene nationalbibliografiske registreringer bortfaldet medio 2012. Der er tale om udmøntning af en besparelse på betalingen for udarbejdelse af Nationalbibliografien.

En række forbedringsforslag for registreringspraksis på filmområdet er blevet gennemført. Ligesom de øvrige praksisændringer er fokus på slutbrugernes behov for flere søge- og afgrænsningsmuligheder. De giver samtidig bibliotekerne bedre redskaber i formidlingsarbejdet.

Der er i 2012 arbejdet videre med at udvikle en ny model for autoritetsdata, hvor disse udskilles af de bibliografiske poster og erstattes af referencer mellem egentlige autoritetsposter og de bibliografiske poster. I første fase fokuseres på personnavne med henblik på at Danmark kan deltage i VIAF-samarbejdet (Virtual International Authority

File), hvilket forventes at kunne ske fra foråret 2013. Det er en forudsætning i projektet at den nye autoritetsdatamodel i første omgang alene indføres i DBC's interne produktionsapparat. Evt. implementering i DanBib og dataleverancer vil være en selvstændig beslutning efter koordinering med bibliotekerne og systemleverandørerne. Det videre arbejde med yderligere typer af autoritetsdata vil blive afstemt med den nationale strategi for autoritetsdata, som forventes udarbejdet af Bibliografisk Råd i 2013.

Der er i 2012 gennemført et projekt, der som resultat testpublicerede en lille del af nationalbibliografien som linked open data. Betydningen af at opnå erfaringer med linked open data understreges af at BIBFRAME, som er det af Library of Congress iværksatte arbejde med at udforme et nyt format til afløsning af MARC, er baseret på netop linked open data. Nye linked data projekter gennemføres i 2013.

En arbejdsgruppe under Bibliografisk Råd har i 2012 arbejdet med at tilvejebringe et grundlag for beslutning om dansk overgang til RDA (Resource Description and Access), som er et nyt sæt katalogiseringsregler udarbejdet af Library of Congress, British Library, Libraries and Archives Canada og National Library of Australia. Arbejdet fortsætter i 2013.